

Dit betreft een artikel onder voorbehouden rechten op basis van de licentie Creative Commons *Auteurschap – Geen commercieel gebruik – Geen wijziging - 2.0 België (CC BY-NC-ND 2.0)*.

U mag:

- * dit artikel kopiëren, verspreiden en openbaar maken

Onder de volgende voorwaarden:

* **Auteurschap** — U moet de naam van de originele auteur vermelden op de wijze aangeduid door de auteur van het werk of door de rechthebbende die u de toestemming geeft (maar niet op een wijze die suggereert dat ze u steunen of het gebruik van de creatie goedkeuren).

* **Geen commercieel gebruik** — U mag deze creatie niet aanwenden voor commerciële doeleinden.

* **Geen wijziging** — U mag deze creatie niet wijzigen, veranderen of aanpassen.

Voor aanvragen tot verspreiding die niet onder deze voorwaarden vallen moet u mailen naar evanbesien@hospichild.be

Hospinews Focus

De Cliniclowns blazen 15 kaarsjes uit

Januari 2010

Interview : Valérie Van Gastel, Cliniclowns coördinator

Interview door : Emmanuelle Vanbesien

Uitgever : Hospichild.be / cmdc-cdcs vzw

Ze zijn ondertussen zo'n vertrouwde verschijning geworden op de afdelingen kindergeneeskunde en oncologie, dat het lijkt alsof ze er altijd al waren. Toch werd de vereniging Cliniclowns pas 15 jaar geleden opgericht. Een aanleiding voor Hospinews om even terug te blikken met algemeen coördinator Valerie Van Gastel.

15 jaar Cliniclowns

In 1994 stapten de eerste Cliniclowns een kamer op de dienst Kindergeneeskunde van een Antwerps ziekenhuis binnen. Een beetje onwennig en onder de wantrouwige blik van het medisch personeel. Vandaag zijn de ziekenhuizen zelf vragende partij om clowns op bezoek te krijgen. Valerie Van Gastel (algemeen coördinator Cliniclowns) schetst de geschiedenis van dit succesverhaal.

- **Hoe zijn de Cliniclowns eigenlijk ontstaan?**

Het fenomeen is ontstaan in de VS en Canada. Daar werd een documentaire gedraaid over hun activiteiten en die kwam op een dag ook bij ons op de buis. Onze huidige voorzitter zag het programma, vond het een schitterend idee en zo ging de bal aan het rollen.

- **Hoe waren de eerste ervaringen?**

We zijn begonnen met één koppel clowns in twee Antwerpse ziekenhuizen. Het medisch personeel stond aanvankelijk bijzonder sceptisch tegenover het initiatief. Daarom kwamen we met hen overeen dat we na een jaar alles zouden evalueren. Na zes maanden waren de reacties al dermate enthousiast, dat er sindsdien alleen maar aan uitbreiding werd gedacht.

- **Hoe zijn jullie georganiseerd?**

Momenteel bezoeken onze clowns 26 afdelingen in Vlaanderen en 4 in Wallonië. Het gaat doorgaans om koppels van twee clowns, die wekelijks een halve dag op bezoek komen. De zieke kinderen weten dus wanneer ze de cliniclowns mogen verwachten en hebben iets om naar uit te kijken. Het zijn ook steeds dezelfde clowns, zodat er een band met de patiëntjes kan ontstaan.

- **Waarom werken de Cliniclowns bijna altijd per twee?**

Onze clowns worden geconfronteerd met ziekte, pijn en zelfs overlijden bij kinderen. Dat is niet altijd makkelijk te dragen. Daarom is het goed dat ze bij een vaste partner terecht kunnen met hun gevoelens. Indien het hen echt teveel wordt, kunnen ze bovendien een beroep doen op de ziekenhuispsycholoog. De emotionele impact van het werk is echt niet te onderschatten. Om die reden lopen kandidaat Cliniclowns eerst een tijdje mee met meer ervaren collega's, om voor zichzelf uit te maken of ze het wel aankunnen.

- **Worden de Cliniclowns gesubsidieerd?**

Neen, wij moeten ons werkingsbudget van 500.000 €/jaar halen uit giften van bedrijven en particulieren. Daarmee kunnen we een 16-tal clowns de baan opsturen. Voor alle duidelijkheid: de Cliniclowns doen geen vrijwilligerswerk. Ze werken minimum 12 uur per week voor ons en ontvangen daarvoor een vergoeding.

- **Wat moet een goede Cliniclown kennen en kunnen?**

Hij moet voldoende technische bagage hebben om op de lange termijn te improviseren, over goede voelsprietten beschikken om bij elk patiëntje (en niet te vergeten zijn ouders en familie) aan te voelen wat kan en wat niet, en over voldoende aanpassingsvermogen beschikken. Een Cliniclown moet zichzelf tevens kunnen wegcijferen: niet hij maar het zieke kind staat in de kijker. En hij moet open staan voor de reacties en suggesties van het medisch team van de afdeling. Onze medewerkers hebben de meest uiteenlopende achtergronden, maar velen hebben toch ervaring met improvisatie, theater, clownerie of werken met kinderen.

• **Zitten er nog nieuwe initiatieven in de pijnlij?**

Vorig jaar zijn we begonnen met een webcamproject. Kinderen kunnen inloggen vanuit hun ziekenhuiskamer via een paswoord en online communiceren met een Cliniclown. Op die manier bereiken we natuurlijk veel meer kinderen. Het pilootproject loopt momenteel in twee ziekenhuizen, maar wordt binnenkort uitgebreid naar Gasthuisberg. Dit is ongetwijfeld onze belangrijkste optie voor de toekomst.

• **Hebt u nog een boodschap voor onze lezers?**

Cliniclowns is voortdurend op zoek naar donateurs om de werking te financieren. Voor de som van 30 euro per jaar (met fiscaal attest) helpt u ons al een heel stuk op weg. We gaan onze website trouwens volledig vernieuwen om het gemakkelijker en veiliger te maken voor particulieren om ons te steunen. En heel belangrijk: Cliniclowns werft uitsluitend op deze manier fondsen. We weten dat onze naam soms wordt misbruikt om zogezegde steunpakketten te verkopen, via de telefoon, huis-aan-huis of op parkeerplaatsen. Weet dat dit bedrieglijke praktijken zijn, waar de Cliniclowns niets mee te maken hebben.

Bedankt voor dit gesprek en veel succes!

Clown Dodo:

“We strooien zadjes van plezier rond”

Dodo (echte naam Geert Pardon) werkt reeds tien jaar als Cliniclown: “Vanuit mijn interesse voor het theater volgde ik op een dag een cursus clownerie. De interesse groeide uit tot een ware passie, een onstuitbare microbe. De initiatiecursus kreeg een vervolg in vervolmakingscursussen en ten slotte een masterclass. Daar ontmoette ik iemand uit het semi-professionele en die zag wel een geschikte Cliniclown in mij. Ik deed een auditie, vergezelde ervaren clowns om te zien wat het vak allemaal inhield en ging aan de slag met een proefcontract. Wat de eigenschappen zijn van een goede Cliniclown? Je moet streven naar een goed evenwicht tussen het artistieke en het sociale. En het allerbelangrijkste is natuurlijk improvisatietalent. Wij spelen namelijk voor alle leeftijden, van 1 tot 18 jaar, en met een kleuter ga je nu eenmaal anders om dan met een adolescent. Maar ook buiten de kamer zitten we al volop in onze rol. We strooien als het ware zadjes van plezier rond en toveren een glimlach op het gezicht van alle mensen in het ziekenhuis. Die sfeer heeft ook een positieve impact op de kinderen die er verblijven. Weet je, Cliniclown is een vak op zich. Een vak dat je kan leren en waarin je jezelf moet bijscholen. De organisatie ondersteunt ons dan ook om onze technieken voortdurend bij te schaven.”

Cliniclowns

Ten Eekhovlei 319
2100 Deurne

T 03 458 79 00

F 03 326 04 36

info@cliniclowns.be

www.cliniclowns.be